

LBRIS

We know
books

Colecția

ȘCOALA ARDELEANĂ DE PROZĂ

© Editura Școala Ardeleană, 2021

Cluj-Napoca, str. Mecanicilor nr. 48

Redacția: tel 0364 117 252; 0728 084 801

e-mail: office@scoalaardeleana.cluj.ro,

redactie@scoalaardeleana.cluj.ro

Difuzare: tel/fax 0364 117 246; 0728 084 803

e-mail: difuzare@scoalaardeleana.cluj.ro,

esadifuzare@gmail.com

www.scoalaardeleana.cluj.ro

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

POPESCU, ADRIAN

Cortegiul magilor / Adrian Popescu. - Ed. a 2-a, rev.. -

Cluj-Napoca : Editura Școala Ardeleană, 2021

ISBN 978-606-797-793-6

821.135.1

Editor: Vasile George Dâncu

Corectură: Valeria Radu

Copertă și tehnoredactare: Mariana Răbincă

Adrian Popescu

CORTEGIUL MAGILOR

Ediția a doua, revăzută

Cluj-Napoca
2021

Cuprins

I. Caravana / 7
II. Rătăcirea / 32
III. A doua zi / 52
IV. Lazarus / 85
V. Cetatea Ierusalimului / 106
VI. La Curtea lui Irod / 129
VII. Betleem / 152
Epilog / 175
Postfață / 185

I. Caravana

Mirosul de brad, pământ, atmosfera de frig sănătos, proaspăt, zăpadă și mușchi înghețat, de robustețe și gingășie curată umpleau casa. E un vârful de brad argintiu, drept, țeapăn, cu o vigoare ușor sălbatică în toată înfățișarea sa. Urmează să-l împodobim spre seară, așa cum fac milioane de creștini de veacuri, pe planeta noastră. Sărbătoarea aceasta ne întoarce în frăgezimea copilăriei, ne face copii așteptând Copilul Ceresc. Ridurile din jurul buzelor parcă se absorb și o lume întreagă întinerește în aceste zile binecuvântate ale Nașterii Domnului și Stăpânului Universului. Dar până ce copiii mei, Mihnea și cel mic, Horea, se decid care cutii cu globuri și beteală au întâietate (îi aud cum discută agitați în camera lor, anticipând bucuria ritualului îmbrăcării sărbătorești a bradului), pot să-mi îngădui câteva clipe de răgaz în fotoliul vechi. Țesătura de stofă are un desen pe care abia acum, după atâția ani, îl privesc mai atent, un soi de învârtjire, de rotocoale ce se pierd într-o unduire de nisipuri vagi, modelate imprevizibil de suflarea vântului și, brusc, uimit și totuși nu din cale afară,

percep o voce într-un grai straniu, pe care, nu știu cum se face, dar îl pot înțelege. Visez, totuși? Picioarele mele le văd într-o străfulgerare *altfel*, nu știu cum, în ele însele, străine. Ce prostie, mă gândesc. Sunt cele mai obișnuite degete, pe care le mișc descoperind perfecțiunea delicată a unui mecanism însuflețit, agil, de neegalat în desăvârșirea lui. Cinci și cinci degete, unghiile tăiate rotund, scurt, calcaneul ușor îngroșat, oul rotulei proeminent. Ce prostie, toți oamenii au picioarele la fel și mi se oprește respirația, sunt desculți, laba piciorului e arsă de soare, albul nisipului a pus o peliculă, o crustă ușoară pe toată lungimea piciorului, așa cum ni se întâmplă la mare, după o zi fierbinte, când am umblat mai mult pe plajă, ori am răscolit praful fin într-o alergare fericită, redescoperindu-ne corpul. Instinctiv, duc mâna dreaptă spre gleznă să mă pipăi, să văd ce se întâmplă, sperând că voi primi, prin pipăit, un răspuns clar, net, la încurcătura mea. Descopăr, într-o mirare ce crește, pielea asprită, e piciorul meu, desigur, dar mai tânăr și nu știu cum, mai întunecat, uscat de o căldură obositoare. Mă salt în mâini ca să mă așez mai bine și altă surpriză acum: stau pe o grămadă de pânzeturi aranjate în formă de pat. Mă ridic încet dintre niște bagaje rustice, un soi de desagi, cum se mai văd prin

stațiile de mașini ale rutelor rurale, prin găurile mărunte. Le poartă, de obicei, vârstnicii, cu un fel de mândrie. Sunt, da, desagi dintr-un material des, plin, foarte alb la început, acum decolorat, pe anumite porțiuni, acolo unde razele au atins lâna îngălbenind-o, ba, pe alocuri, chiar înroșind-o, așa cum vedem adeseori toată gama de degradeuri a frunzelor în octombrie. Ce să fac? Pipăi desagul și constat că înăuntru se află un corp dur, da, o cutie, spun degetele explorând ascunzișul tainic. Numai că nu mai apuc să-mi satisfac marea întrebare „ce este acolo”?, un glas muștrător și totuși nu foarte sever, de o demnitate a tofului care mă încovoiaie, articulează limpede: „Adri, toate la vremea lor!” Da’ de unde îmi știe numele și mai ales cum de îmi spune așa? Rușinat, sar în picioare, sunt desculți, da, asta-i, sunt desculți, și? da, sunt într-un pantalon larg, foarte larg, de la genunchi în jos; am o bluză –, nu o cămașă cu banalii nasturi mici și albi, arhicunoscută, galbenă, uzată, fără nimic deosebit –, pe care mă apuc s-o studiez. *In țesut*, îmi zic, cam grosolan față de cămașa pe care o port, de obicei, la mare, de *in topit*, fină, răcoroasă. „Ai îngrijit catârul?”, mă pironeste a doua oară vocea bărbatului care stă acum mai aproape de mine și-i văd hainele ciudate: șalvari și un soi de tunică de o

croială orientală, cu mâneci ample și sandale legate cu niște curelușe de piele, îmi simt vocea străină, dar mă aud vorbind: „Da, Stăpâne. Și cămila Luminatului Mag, și măgărușul pe care îl încalec, urmându-Vă, cu atâta fericită recunoștință”. Și îmi aduc aminte toată ziua, ce a început în zori, am mers apoi până aproape de prânz. Am certitudinea că e iarnă. Noaptea trecută a fost foarte frig și am dărdăit în cortul meu strâmt, după ce am ajutat, împreună cu ceilalți doi tineri slujitori, la înălțarea cortului stăpânilor noștri. Sunt, deci, servitorul unui astrolog înțelept, pe care îl cheamă Balthazar. De unde sunt așa de sigur, mă întreb, ce îmi dă siguranța aceasta, să afirm cele mai uluitoare lucruri? Nu știu, în orice caz, nu o mândrie prostească, ci o limpezime ce mă obligă să spun și să fac exact ce-mi dictează un glas dinăuntru, care mă conduce și-mi zice: „Acum e momentul să faci asta, sau acum trebuie să spui asta”. Când mă împotrivesc și procedez după placul meu, după înclinarea de moment, regret repede, deoarece am o stare de agitație, de inconfort psihic, de amărăciune surdă, de nemulțumire generală, lucrurile parcă își amestecă volumele, se întretaie haotic, se scurg unul în celălalt, culorile lor se tulbură, formează un *continuum* leșios, lipsit de fermitate, o scâmoșare...

Și, minune, ascult vocea poruncindu-mi blând și toate lucrurile (de la opaițul de lut pe marginea căruia o mână pricepută a trasat o spirală și pe care tocmai îl pregătesc pentru a fi la îndemână pentru noapte, la palmierul zvelt din fața cortului din care am ieșit) reintră în matca lor, în tiparul lor de frumusețe naturală și supranaturală –, culorile se vădesc strălucitoare, de o prospețime reconfortantă. Deci, nu trebuie decât să ascult și senzația de plinătate și vioiciune mă copleșește binefăcătoare. Totuși, sunt cam încurcat, eu sau altul a șters crupa asinului cu un șomoioag de cârpe și a întins buzelor placide și veșnic rume-gătoare ale cămilei stăpânului niște crenguțe aproape uscate de soarele deșertului, prin care, de câteva zile, călătorim? Eu, de vreme ce îmi amintesc și tot eu am pregătit, împreună cu slujitorul celui alt mag, prânzul frugal: niște turte nedospite, coapte la un foc molcom, pe o piatră încinsă bine, un foc de tabără, cum ar spune cineva, azi, negreșind prea mult; suntem o tabără de câteva zile, șase oameni, trei stăpâni și trei slujitori, trei cămile și trei asini, oameni și animale s-au întâlnit miraculos, și, totuși, aproape recunoscându-se, așa cum se recunosc persoanele care practică îndelung aceeași meserie, au aproximativ același mod de viață și aceleași idealuri. Ne-am întâlnit,

după trecerea Iordanului, ziceam, la Izvorul ce se numește al Îngerului, într-o dimineată, trei grupuri din trei direcții, urmând steaua ce călătorise mereu deasupra noastră și noaptea se oprea și ea, așteptându-ne să ne reluăm drumul. Acum suntem împreună și e destul să ne uităm unul la celălalt și încrederea, ba chiar o bucurie intensă, o stare de fericire lăuntrică ne însuflețesc –, de la lucrurile cele mai umile la solemnitatea rugăciunii de dimineată, când ne încredințăm Creatorului toate acțiunile ce vor fi și toate gândurile, cerându-I ajutorul și sfatul, ba eu chiar mă opresc, în plus, să-L rog să mi se adreseze cât mai răspicat, să nu mai fiu măcinat de ezitări și dubii ale conștiinței. Oare nu greșesc? Oare e voința Lui? Sau a mea? Să-mi dea, deci, trezia lui Samuel, care, sculat în mijlocul nopții, a alergat la stăpânul său pământean, grăbit să-i asculte porunca, neștiind, la început, că-I vorbește însuși Stăpânului Cerului și al Pământului. Dornic, arzând, gata să-I îndeplinesc Dorința, ba chiar să-I ghicesc, pe cât e cu putință, intenția, vreau să fiu ca Samuel, să pot rosti prompt: „Iată-mă, căci m-ai chemat”. Și tot ca Samuel, să pot zice curat cu inima: „Vorbește, căci robul Tău ascultă!”. Îmi amintesc gustul turtelor, de aluat nedospit, simplu, sănătos, un fel de *pască* pe care o mâncam,

copil fiind, de la evreii cu care mă jucam, și care are o culoare albă, vârstată de negrul plitei, sau al vetrei rudimentare pe care s-a prăjit ușor, care a frăgezit-o și a făcut-o puțin crocantă. O mestec pierdut, amintindu-mi ceata de copii dintr-un orașel din nord, căruia amestecul raselor îi dădea un aer de cetate cosmopolită, Rad-U-Țim, târgușor al prunciei mele. Alergam pe un maidan de lângă râul ce străbătea așezarea, împărțind-o aproape simetric, ne pierdeam în grădina Arcașului, numită așa deoarece aici aveau loc întrecerile cu arcu, ne ascundeam în boschete, deprindeam cuvintele altor limbi și mai ales priveam cu infinit respect la buzele bunicii, care știau să vorbească în șapte limbi. Profesiunea sa modestă, dar atât de utilă, mai cu seamă în Rad-U-Țim, unde ea era singura moașă, o pusese de tânără în contact cu familiile diverselor seminții. Într-o vreme când începuse să câștige binișor – fusese un an când se născuseră mulți copii în târgușor, mai ales băieți, și bătrânele șopteau că va fi război și la scurt timp împăratul părților chiar a venit în părțile noastre și călăreții lui ne-au înspăimântat prin cruzimea lor –, agonisind, cum spuneam, îi venise ideea să mă hrănească precum copiii evreilor înstăriți. Așa că am cunoscut de mic deliciile gâtului de găscă umplut,

o mâncare destul de grea de altfel; pielea gâtului zburătoarei sacrificate se îndesa cu un amestec obținut din ficatul, inima și grăsimea pașnicei păsări și de asemenea cu verdețuri tocate mărunț. Veni războiul și eu, copil nătâng, m-am bucurat de privescerea bărbilor parților și de lăncile lungi ale călăreților, până când, într-o după-amiază, am auzit țipete de fată. Era Lidia, o adolescentă care ne spunea povești și pe care mi-o amintesc și acum cu un surâs de duioșie. Era Lidia fugărită în susul râului, și după cotul pe care apa îl făcea imediat după casa vecinilor noștri n-am mai văzut-o, nu am mai auzit-o, doar copitele următorilor făceau să se cutremure pământul. Spre seară, se întorsese înspăimântată, dar teafără. Se vede că Bunul Împărat le luase vederea, ascunzând-o pe biata fată de poftele lor de animale în rut: Lidia urcase într-o clipă într-o salcie foarte deasă de n-o mai zăriseră. Cum erau și destul de beți de vinul înșelător de smochine, cu care se cinstiseră, nu le dăduse prin mintea puțină să privească și în sus. Așa că Lidia s-a întors și a dormit noaptea aceea la noi, spre încântarea mea, și-i savuram mirosul de curățenie și de transpirație ușoară, transpirație de crin asudat, fără nimic senzual, dimpotrivă, aspru și blând, în același timp, un miros feciorelnic, de corp plin de

energie, nestricat de dorințe impure... Astfel, mă pierdeam cu cei de o vârstă în nesfârșite jocuri și vremea trecea îngăduitoare și nu mă mai miram de obiceiuri și ritualuri, de zelul credincioșilor care n-ar fi lipsit în ruptul capului de la Templu, unde ardea sfeșnicul solemn al seminției iudaice, cel cu șapte brațe deschise a rugă către Iahve. Purtam la gât un săculeț, unde mama grijulie îmi ascunsese un talisman, o bobită de camfor și un bulgăraș de usturoi să mă păzească; primul, de născocirile celor vicleni, al doilea de boli și ultimul de șerpi. Usturoiul, de un sidefiu de perlă, îl descojisem chiar eu din cămașa protectoare și la nevoie aveam să îl înghit, pentru a scăpa din primejdie. Mai mulți călători scăpaseră numai în acest fel cu viață și noi, copiii, credeam fără șovăire în poveștile mamei Lidiei. Oricum, în vremea marilor călduri ale anului, locuitorii consumau mult, foarte mult usturoi, reușind, astfel, să scape nu doar de spiritele demonice, viclene, dar și de bolile de stomac, de mulțimea nenorocirilor pe care le conținea apa încropită și nu destul de clară, pe care în Orient, dar nu numai acolo, ești nevoit să o bei. Tot de mic am învățat să storc în apa de băut suc de lămâie, sau să tai o felie subțire din coajă. O picătură de zeamă acrișoară dădea savoare lichidului oricât de fad.

Și astăzi, când am în casă lămâi, procedez la fel, amintindu-mi, de fiecare dată, fără să-mi propun, locuri și chipuri îndepărtate și plăcute, mireasma unui anotimp.

Dar e de acum târziu, timpul de odihnă obligatorie dintre prânz și ora care se cheamă a noua (ora trei p.m. în numărătoreea modernă) a trecut. Trebuie să mai facem câteva stadii bune până spre seară și văd că și steaua noastră, cea pe care o urmăm, are o mișcare lină de înaintare. În scurt timp, pornim în formația deja știută: în fața ei, cei trei stăpâni, pe cămile, în urmă eu și Mica, slujitorul Magului Melchior, apoi Sem, cel care îl servește pe Magul Gaspar. Înțeleptul Melchior are un fel de pelerină aurie cu glugă și toată înfățișarea sa radiază o bunătate ieșită din comun, unită cu o privire ce te pătrunde până în ascunzișurile cele mai de jos ale inimii. Celălalt stăpân, Gaspar, e înveșmântat într-o haină persană și are o spadă bătută în diamante la șold, e, de altfel, dacă pot spune așa, singura noastră armă pământeană, mai mult un obiect care întregește ținuta decât o armă. Noi nu avem nevoie și n-am avut trebuință de arme care să ucidă. Câteva rugăciuni și invocații fac mai mult decât o sută de călăreți înarmați până în dinți. O jertfă curată, un porumbel, un miel de o săptămână pot obține

mai mult decât un plan omenesc. Fumul rugăciunii împletit cu al jertfei ne apropie de Cel Etern. El ne ajută în cele mari, ca și în cele mici. Bunăoară, spre prânz, un pâlc de tâlhari ai pustiei au trecut așa de aproape de cortul nostru, încât am rămas împietrit de teamă și de mirare. Le deosebeam bărbile neîngrijite, basmalele colorate de la gât, destul de pătate de grăsime (de oaie?) și la unul mai tânăr îi vedeam, la doi pași, chiar și roșeața purulentă de pe gât. Nisipul probabil și murdăria se uniseră într-un singur spin și lucrau carnea bietului hoț. Dacă aș fi strănutat să zicem, sau aș fi tușit, ar fi fost imposibil să nu mă simtă. Dar ei nimic. Am stat și eu, e drept, tăcând chitic, dar e ciudat că nu ne-au zărit. Cu coada ochiului am tras spre stăpânul meu și mi s-a părut că surprind umbra unui zâmbet pe obrazul său fără zbârcituri și chiar un mărunț semn de încuviințare furișată către Melchior, ieșit și el în fața cortului. Așadar, dinspre partea oamenilor nu cred că trebuia să ne mai temem. Mai rămâneau scorpionii și, rar, șerpii deșertului, dar alegeam întotdeauna cu grijă locul, departe de tufișuri uscate, de obicei într-o vale formată de două coline de nisip, când nu înnoptam în jurul câte unui izvor, sau lac minuscul, în fericita desfătare de o noapte a oazelor. Dar, de regulă, nu prea

înnoptam în locuri prea frecventate, steaua ne ghida departe de forfota mulțimii. Înaintam spornic, zi de zi, ne obișnuiserăm oarecum și cu fierbințeala de la prânz, și cu frigul nopților, pentru că de multe ori mă gândeam dimineța, frisonat, la ceasurile nopții când toate hainele mele, plus un acoperământ protejând burdufurile cu apă, abia ajungeau să mă apere de sticlirea înghețată a stelelor și de vârtejurile stârnite, uneori, de o pală furioasă de vânt răutăcios. Cuiva, se vede, nu-i plăcea drumul nostru și acel cineva, sau ceva, ne-ar fi făcut bucățele dacă ar fi avut îngăduință de la Cineva mult mai puternic decât el, de la Atotputernicul care-l tolera. Unele nopți, mărturisesc, erau chinuitoare și îndoiala mă încerca cu otrava sa, dacă totul nu e decât o nebunie a noastră, dacă steaua nu e, de fapt, decât în mintea mea bolnavă și a celorlalți cinci călători? Curios e că, după câte o noapte de asemenea perpeliri în așternutul meu „de campanie”, cum îmi plăcea să le spun glumind celorlalți slujitori, dimineța unul dintre stăpâni mi se adresa cu niște cuvinte ce-și dezvăluiau dublul sens și care răspundeau neliniștilor mele nocturne. De pildă, îmi spunea: „Nu mintea, inima te conduce la țintă” și eu nu mai știam dacă era vorba despre firișorul de apă pe care seara trecută

îl descoperisem cu un țipăt, când pierdusem orice speranță, sau îmi răspundea la o întrebare mai grea decât orice și care mă torturase, în timp ce el dormea. Mica, slujitorul lui Melchior, îmi povestea despre profeția unei sibile, cea din Cumae, care-i vestise lui Augustus că se va naște un Prunc divin, iar mantovanul acela iubit de muze, pe care-l prețuia ca pe un Homer latin, scria despre un copil și începutul unui veac de aur. La Roma cea care cu legiunile sale stăpânea acum de la coloanele lui Hercule, pe axa Apus-Răsărit, până în Pannonia, iar pe axa Miazăzi-Miazănoapte, de la Piramide la Elba și chiar Scythia Minor, de unde veneau în cetatea de pe Tibru mierea, aurul și grâul din Dacia, profeția uluise. Augustus o și primise cu o nemulțumire întrebătoare, doar el era neegalatul părinte al patriei, el, zeul și „princeps”-ul. Coborâse de la altarul de pe colină, de la Jupiter Capitolinul, nedumerit. Treptele acelea numeroase, care și astăzi se mai păstrează acoperite însă de betonul modern, i se păruseră neobișnuit de grele. Derutat, gârbovit de un înțeles care îl depășea: „Ce zeu să se mai nască mai mare decât marele purtător de fulgere, Jupiter? O fi vreun zeu barbar? Unul local, așa cum îngăduiseră preoții flameni să adaste la răspântii, zei gata să-ți